

ADRIANA
MACHÁČOVÁ

IKAR

TAK
TROCHU
ŽENATÝ

ADRIANA
MACHÁČOVÁ

TAK
TROCHU
ŽENATÝ

IKAR

Copyright © 2019 by Adriana Macháčová
Jacket design © 2019 by Juraj Šramko
Slovak edition © 2019 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-6917-0

Ťažké je mlčať, keď cítiš bolesť.

Marcus Tullius Cicero

Vždy keď sme si s mamou zaliali tureckú kávu, nevedeli sme sa dočkať, aký obrázok nám ukáže tmavá usadenina po otočení šálky. Po dopití čierneho moku sme ňou zakrúžili a prevrátili ju hore dnom na biely tanierik. Po krátkej chvíli sme skúmali obrazce, čo sa vytvorili na dne a na stenách šálky. Smiali sme sa a domýšľali si význam bielych a čiernych čiar. Hrubých, tenkých či klukatých. Raz to boli zvieratá, inokedy kvety alebo písmenká. Je to sova, mačka, ruža alebo P? Nie D! doťahovali sme sa. Na všetky symboly sme hľadeli s nádejou. Budúcnosť mala len jasné a krásne kontúry. Priletí k nám šťastie, dozvieme sa dobré správy, zamilujem sa...

Šťastie nás nenašlo, dobré správy nás tiež minuli a všetci, ktorých som kedy milovala, ma opustili. Viem, znie to kruto, ale verím, že môj príbeh všetko vysvetlí. Bez pokrytectva a prikrášleného podtónu.

Spomínanie človeka niekedy bolí, ale chcem sa striasť spomienok a rozprávaním zo seba vyhnať posledné zvyšky nepokoja. Niet nič strašnejšie než nepokoj. Poznala som ho až príliš dobre. Dlho ma kváril, ničil a rozleptával mi sebavedomie.

V škole som nemala žiadnu kamarátku. Spolužiačok som sa stránila. Možno preto, lebo som si myslela, a za-
vše presne vedela, že sa mi za chrbtom posmievať alebo ma ľutujú. Neraz som ich videla, ako si šepkajú s dlaňami pri ústach a nenápadne na mňa poškľučujú. Nebolo mi to po chuti, cítila som sa hlúpo. Dodnes ma mnohí považujú za samotárku, čudáčku či nešťastnú bytosť, ale celkom určite ňou nie som a nikdy som ňou ani nebola. Lenže keď som si doma nacvičovala srdečný smiech, nešlo mi to. Dokonca ani vtedy nie, keď som si bola istá, že ma nik nevidí ani nepočuje. A nejde mi to dodnes. Nie som družná, spoločenská, mám problém zapojiť sa do rozhovoru a vlastne nie som ani úprimná. Tak čo sa čudujem!

Niekedy v štvrtej triede som si povedala, že si radšej budem písať denník. Osamelá činnosť má svoje čaro. Denník mi bude dobrým priateľom. Podelím sa s ním o všetky zážitky. Dokonca aj o tie, na ktoré by som chcela zabudnúť. Vytvorím si svoj vlastný svet.

No zostalo len pri rozhodnutí. Hoci mi mamička kúpila malý zápisník, okrem svojho mena som doň nič nenapísala. Zľakla som sa, že papier toľko smútku neunesie. Detsky som si nahovárala, že mu nemôžem spôsobiť bolesť. Samozrejme, bola to výhovorka, nechcela som si priznať, že to nedokážem. Veď som zažila aj krásne chvíle, keď som bola naozaj šťastná, a aj o nich by som sa mohla zmieniť. No na tie človek rýchlo zabúda a zväčša si pamätá len zlé veci.

Neskôr som medzi prázdne stránky vsunula štvorlístok a z času na čas som sa naň dívala, ako vystretý a zli-sovaný vysychá, šúverí sa a stráca farbu. Po rokoch som

si nevedela spomenúť, prečo som si ho tak starostlivo uschovala. Možno mi mal priniesť šťastie, už neviem.

Prednedávnom som svoj zápisník našla. Opatrne som ho otvorila. Tvrdé hnedé dosky už vybledli, štvorlístok sa rozdrobil na malé kúsočky a linkovaný papier zažltol. Mala by som ho zapísať, napadlo mi. Pridlho čakal v spodnom šuplíku zabudnutý a zaprášený. A tak som si v jeden tichý podvečer sadla k stolu a zadávala sa do tmavého okna. Na čiernej oblohe za ťažkým mračnom zmizla hviezda. Spomienky sa mi živo vynárali v mysli. Obrázky som si vybavovala do najmenších podrobností aj s celou atmosférou, ale spájala som ich náhodou, nie tak ako prišli, ale ako sa mi pri slede nasledujúcich udalostí pripomínali. Uchopila som pero a dala sa viesť myšlienkami. S rozochvením som hľadela na minulosť.

Toto je môj príbeh...

Stela

Od rána ma prenasledoval čudný pocit. Nič nenasvedčovalo tomu, že ten deň zmení môj život. Na obed tu ešte bol a večer sa po ňom zľahla zem. Príliš často som ho videla odchádzať a potom zasa prichádzať, ale tentoraz sa nevrátil. Nemal ani toľko slušnosti, aby mi povedal, že už nepríde.

Neverila som, že láska môže tak rýchlo zostarnúť. Z ničoho nič medzi nás vstúpil chlad. Zavial hocikedy – v noci, cez deň. Bolo ho cítiť zo slov aj z pohybov. Nechcela som dovoliť, aby nám zima vyštípala srdcia, a zaháňala som rôzne podozrenia. Presviedčala som sa, že čosi v jeho výraze očí či držaní hlavy mi dáva mizivú nádej, že to môžeme ešte zvrátiť. Lenže zakaždým, keď som chcela niečo napraviť, nevedomky som to ešte viac pokazila. A tak príliš často hľadel pomimo mňa kamsi doďaleka a moju dušu zaplavovala samota. Nesmierna samota.

Stále si robil zoznamy, kam má ísť, čo urobiť a vyba-
viť. Papieriky sa večne povalovali v kuchyni na stole,
na nočnom stolíku, ba dokonca aj na toalete. Takmer
na každom lístočku za dlhou zarážkou stálo – umyť

auto, natankovať, dofúkať gummy... Tentoraz som však nenašla žiaden odkaz. Bolo to dosť nezvyčajné. Mohol aspoň napísať – nemilujem ťa, odchádzam.

Srdce mi vynechalo úder. Zahľadela som sa do prázdna, tak ako to robievajú ľudia, čo si nevedia pomôcť, keď ich postihne čosi zlé.

„Čo sa to s nami stalo, Tibor?“ opýtala som sa ho jedného dňa.

„Neviem, o čom hovoríš,“ odvrkol nepozrúc na mňa. Napäto sedel v kresle. Tvár mal nadutú a nervózne pohojďával nohou, až mu koleno nadskakovalo.

„Auto je dôležitejšie než náš vzťah, než ja.“

„Nezveličuj, Stela! Nie je to tak.“

„Prečo sa na mňa nedívaš tak ako kedysi?“

Neodpovedal.

„Pretože aj pohľad na mňa ti pokazí náladu,“ odvetila som zaňho a vedela som, že sa nemýlim. Alebo som sa aspoň nazdávala, že sa nemýlim. Pochytilo ma zúfalstvo. Zvrtla som sa. Mala som pocit, akoby som sa ponorila pod vodu. Nohy ma niesli do kuchyne. K špajzke, kde nájdem košík s čokoládovými figúrkami, čo ostali od Vianoc. Deň pred Štedrým večerom som nimi vyzdobila borovicové vetvičky, zasunuté do širokej, ťažkej vázy. Stromček sme nemali. Tibor vyhlásil, že je zbytočný. Vraj načo, keď nemáme deti. A veď by sa ani do nášho malého bytu nezmestil. Stačilo, že sme sa my dvaja obchádzali ako cudzinci.

Otvorila som dvierka špajzky, pánty ticho zapišťali, a z košíka som vybrala malého trblietavého anjelika. Držala som ho v dlani a prstami som stiahla farebný staniol. A bolo

po anjeličkovi. Zjedla som ho na jeden šup. Po ňom farebnú šišku a červený zvonček. Aspoň apetít ma nikdy nesklamal. Bolo mi oveľa lepšie.

Zažmurkala som. Bolesť, ktorá ma mučila pri každej spomienke, som nevedela vyjadriť slovami.

Netrvalo dlho, kým mi svetlo a Tiborovu prehnanú starostlivosť o milovaného tátoša som rozšifrovala. Musela som sa pozrieť realite do očí. Vodil ma za nos. Klamal. Vyrážal za tou... Tajne sa stretával s blondávu husou. Nevedela som jej prísť na meno. Blondávu hus jej sedelo najlepšie.

Bolo mi jasné, že aj teraz sa vyparil za ňou.

Ležala som krížom cez manželskú posteľ, vykrútila som hlavu a cez okno, v mojom zornom uhle obrátené hore nohami, som pozorovala vrchné poschodia paneláka oproti. Ničnerobením som zabíjala čas. Čakala som, kedy sa ozve zaklopanie na dvere alebo odporný, drnčiaci zvonček. Zdalo sa mi, že to trvá celú večnosť.

Krk ma začínal pobolievať a mrazené lazane, čo som zhltna na obed, ma ťažili v žalúdku. Iba pred dvoma hodinami som hľadela, ako sa točili v bzučiacej mikrovlnnej rúre a bublal na nich strúhaný syr. Jedna bublinka, druhá bublinka... Mám to urobiť či nemám? nevedela som sa rozhodnúť. Mám alebo nemám, prežúvala som slová spoločne s lepkavou zmesou cestoviny z papierovej škatuľky. Pripúšťam, bála som sa. Premkol ma strach. Čo ak tým všetko ešte viac pokazím? Ak to jednoducho nechám tak, vyhnem sa mnohým nepríjemnos-

tiam. Nie som predsa bezcitná. Keby som mala sestru alebo aspoň nejakú dobrú kamarátku, mohla by som jej zavolať a s plačom sa požalovať, že ma opustil. On ma opustil! Možno by mi poradila, čo mám robiť. Vymysleli by sme, ako ďalej. Lenže nemám nikoho a nečinnosť ma nespasí. Musím k Tiborovmu odchodu pristupovať prakticky. Veď ktorú ženu by to nenaštvalo?

Nech je, ako je! Nech sa stane, čo sa má stať. Viem, ako to chodí. Čoskoro budú o mojej prehre i tak všetci vedieť. Klebety sa šíria ako požiar, každému budem na smiech. Už mi nepomôžu upravené fotografie na facebooku. Šťastné momentky spoločných chvíľ. Márne držím krok s dobou a robím svoj život zaujímavejším než je. Vysmejú sa mi, keď Tiborova nevera praskne.

„Nech praskne, nevadí,“ pípla som nepresvedčivo a energicky mávla vidličkou v ruke. Nikdy som nemala rada klebety, akoby som už vopred tušila, že raz sa stanem ich obeťou. Lenže už mi je srdečne jedno, čo si o mne ľudia pomyslia. Pokojne sa na facebook vycapím aj nahá. Tibora som stavala na piedestál a teraz sa sama postavím hoci aj na stôl, nech si ma všetci poobzerajú ako v kletke hanby, či stojím za takú potupu. Či som horšia ako tá hus.

Žalúdok mi zovrelo a v očiach ma zaštípali slzy. Čo ak to nezvládnem? Mala som včas dostať rozum a Tibora vyhodiť. Vyraziť s ním dvere, nech práši za mastným chvostom tej husičky. Namiesto toho som ho obľetovala ako nočný motýľ krúžiaci okolo rozsvietenej lampy. Bol mojou navigáciou...

Náhle som sa usedavo rozplakala. Nariekala som, kvílila a fňukala. Nie a nie prestať. Slzy mi padali do zvyškov mäsového lazane. Zatláčala som cestovinu vidličkou, rozmazávala ju až po okraj škatuľky, kým som sa ako-tak neupokojila.

A vtedy som sa rozhodla. Strach sa rozplynul a ozval sa hnev. Už dosť! Carpe diem – využi deň, ži naplno! Tabletky na spanie a vodka s džúsom to nevyriešia. Ne-nechám to ladom. Choďte všetci do horúceho pekla! Zlostne som zapichla vidličku do cestovín. To vám ne-prejde, milí moji. Tiborko a husička! Trochu vám ten milostný románik okorením. Pri predstave veľkého čierneho titulku NEZVESTNÝ som sa široko usmiala. Hlavne, nech si ho prečíta čo najviac ľudí.

Čo ťa nezabije, to ťa posilní, prišlo mi na um známe pravidlo. Presviedčala som sa, že to tak naozaj bude. Dokážem čokoľvek, čo budem chcieť. Lenže to sú iba táraniny. Je mi to jasné, ale i tak som musela konať. Manévrovanie pomedzi nášľapné míny ma vyčerpávalo. Nikdy sa to neskončí, ak niečo neurobím.

Otec dupol na prvú rozbušku v mínovom poli. Vytrčala zo zeme už zopár rokov. Po výbuchu prišla reťazová reakcia tých ďalších, ničivejších mín. Stačilo na ne naraziť špičkou. Iba jemne, trošičku. Bum, bum...

Otca som vídala často opitého. Rovno z práce išiel piť a pričádzal neskoro večer. Neoblomil ho mamin plač ani prosby. Nepomohlo, keď som sa mu v pyžame hádzala okolo krku, ovíjala mu driek bosými nohami a prosila, nech sa zajtra vráti z roboty skôr. Boli rána, keď si na nič nepamätal. Neskôr si

jeho telo na pravidelnú dávku alkoholu tak navyklo, že nik nepostrehol, že má vypité. Iba matka to vždy zbadala. Často mu vyčítala, že nepotrvá dlho a jeho závislosť si všimnú aj v práci a vyhodia ho. Veď ešte aj do kávy si pridával kvapku rumu. Namiesto toho, aby si vstúpil do svedomia, vyhľadával ľudí, ktorí pili ešte viac, a najmä mu nič nevyčítali. Časom jeho pravidelná dochádzka do zamestnania pokrivočovala. Začínal byť nespoľahlivý. Darmo bol skalopevne presvedčený o svojom čestnom, pedantnom výkone daňového úradníka. Možno mal aj pravdu, ale keď ho viac ráz pristihli potúženého chľastom, nekompromisne ho vykoplí. Vykrikoval, že mu siahli na dôstojnosť. Všade rozširoval, že ho vyhodili, lebo sa nedal skorumpovať ako ostatní.

A potom jedného dňa natrafil v krčme na mladého muža z personálneho oddelenia, s ktorým riešil posledné formality. Zapáral doňho a vyvolal roztržku. Nie alkohol, ten mladík sa stal vinníkom, že stratil prácu. On mu dal predsa do ruky zápočtový list s nelichotivým pracovným posudkom a zbral mu život. Ach, prečo len toho neboráka čerti zaviedli do krčmy? Náhoda je fakt blbec. Otec chlapca udrel do tváre, a hoci ho ostatní chlapi bránili, podrezal mu hrdlo. Vtedy sa naša rodina zasnúbila so smrťou. Pre nás s mamou nastali ťažké dni...

Otec skončil v base a nad matkou sa o polroka zavrelo veko truhly. Utrápená, osočovaná susedmi a bez priateľov, pomocou hrsti liekov v tichosti opustila tento svet. Ani len nepočkala, kým jej muža právoplatne odsúdia.

Raz však otca prepustia. Pre pokoj v manželstve som za ním vo väzení nikdy nebola. Tibor mi veľa ráz dal najavo, čo si o vrahovi myslí. Neželal si, aby som ho navštevovala. A, popravde, ani by som za ním nešla. No čo ako som otca

nenávidela, nemohla som naňho nemyslieť. Desila som sa jeho návratu. Raz môže zazvoniť pri mojich dverách. Táto predstava nado mnou visí ako Damoklov meč.

Spomínam si, že v detstve, keď ležal po opici na gauči, som sa naňho rada vyštverala a pozerali sme spolu rozprávky. Otec vtipne komentoval večný súboj kocúra s myšou a spoločne sme sa smiali. Lenže dievčatko zo sukničiek vyrástlo a z otca sa stal vrah.

Nasucho som prehltna. Spomienky na staré zlé časy mi nerobili dobre. Obrazov, čo mi stále krúžili v mysli, som sa nevedela nijako zbaviť. Už som nedúfala, že ich niekedy dostanem z hlavy a začnem sa znova tešiť zo života. No mala by som sa o to aspoň pokúsiť. Bude to ťažké, ale zvládnem to. Ja to dokážem! presviedčala som sa. Zhlboka som sa niekoľkokrát nadýchla. Musím, nič iné mi nezostáva. A nezostane mi naozaj nič, ak nezačnem bojovať. Aj toto moje manželstvo, v poradí už druhé, sa rúti do priepasti. Jeho záchrana mi akosi nevyšla. Snažila som sa zo všetkých síl. Naozaj. Až do vysilenia.

Daniel bol moja veľká láska. Milovala som ho od prvého stretnutia a stále ho milujem. Chodili sme spolu tri roky, kým sme sa vzali. Myslela som si, že sme najšťastnejší pár na svete. Lenže po otcovom čine sa všetko zrútilo. Našu rodinu pretriasali v bulvárnych plátkoch aj v televíznych reláciách. V hlavnej úlohe s ožratým hrdlorezom. Obracali ho zo všetkých strán. Nenechali na ňom nitku suchú. A s ním

grilovali celú rodinu. Spovedali susedov, sledili za mnou a otravovali aj Daniela. Nielen doma, aj v práci. Ani sa nečudujem. Tentoraz mali médiá na panvici kapra. Daňový úradník vrah! Táto téma ich živila vyše mesiaca.

Všetci od nás bočili. Niektorí susedia, keď nás zazreli, sa na chodníku zvertli a chvatne sa vracali domov, akoby na čosi zabudli. Kolegovia prestali Daniela pozývať na pohárik a nedostal ani štvrtročné odmeny. Nevydržal to. Nechcel, aby ho s rodinou Lacíkových niečo spájalo. A tak sa na mňa vykašlal v období, keď som ho najviac potrebovala. Navyše som bola tehotná. V zhone a v strese som nepostrehla, že mi vynechali až tri menštruačné cykly. Fyzické a psychické zmeny som pripisovala šialenému vypätiu.

Svoj stav som si uvedomila, až keď som začala prudko a bolestivo krváčať. Po troch dňoch, keď už boli bolesti neznesiteľné a horúčka mi vyskočila takmer na štyridsiatku, som zašla ku gynekológovi. Ihneď ma poslal do nemocnice. Čistenie, zdĺhavá liečba a neúprosný verdikt ma zložili na kolená. Už nikdy nebudem mať deti. Nikdy! Veľmi som ich chcela, ale Boh rozhodol. Keď zomriem, moja rodina zomrie so mnou. Nič po sebe nezanechám. Nik nebude nosiť naše vražedné gény.

Oblápala som si prázdne brucho a zúfalo som nariekala. Daniel s kamennou tvárou podal žiadosť o rozvod a poveril realitnú kanceláriu, nech predá náš spoločný byt. Mala som sa nasťahovať k matke. Mala... A aby toho nebolo málo, zmenil si telefónne číslo, nech ho neotravujem. Dokonalá hrubá čiara. Hrubšia ani neexistuje. A pritom sme si tak rozumeli! Alebo som si to len nahovárala? Nie Tibor, Daniel bol pre mňa ten najúžasnejší muž na svete. Nevieť to vysvetliť, ale stále sa mi za ním cnie.

Áno, cnie, i keď som po ňom natrafila na svojho Tibora. Aspoň donedávna som si myslela, že je len môj. Jeho zmiznutie však prekročilo všetky hranice. Vari som handra, že mu nestojím ani za to, aby mi oznámil, že odchádza k inej?!

Dopekla, každý muž v mojom živote je hajzel! Začínajúc tým, čo ma splodil! Dosť už! Tibor si to vylíže aj za tých dvoch. Pomstím sa mu! Bude to malá odmena za všetky útrapy. Ohľaduplnosť viac nepoznám! Nepoznám! Nepoznám! vtĺkala som si do hlavy.

Odhodlane som siahla po telefóne. V duchu som si pripravovala verziu Tiborovej nezvestnosti a už vopred som vymýšľala odpovede pre prípadný výsluch. Budú ma predsa vypočúvať, tak to chodí, či nie? Musím byť stručná a pozitívna. A najmä skormútená, prikazovala som si. Môj manžel sa niekam vyparil. Záhadne zmizol a neozval sa.

Vyťukávala som na displeji číslo polície. Srdce mi divoko búšilo, na čelo mi vystúpil studený pot. Zaplavila ma vlna nepokoja. Uveria mi? Budem dostatočne presvedčivá? Toto nie je dobré. Predsa som všetko starostlivo naplánovala.

Koľkokrát ma šiesty zmysel vystríhal pred ťažkosťami? Trikrát? Tristokrát? Ani raz som však inštinkt nepočúvala. Ani dnes nie.

Vtom sa ozvalo zvonenie, až som sa strhla. Pozrela som na budík. Štrnásť hodín dvadsaťtri minút. Začíname. Konečne sú tu policajti! Ďalšia mína na obzore.

Vstala som, ponaprávala som paplóny na posteli a uhladila ich dlaňou. Prechádzajúc k dverám, v zrkadle šatníkovej skrine som skontrolovala svoj vzhľad.

Mrkla na mňa smutná tvár, ktorú som tak dôverne poznala.

„Vyzeráš príšerne!“ uľavila som si. Presne tak som sa aj cítila. Opustená a strhaná. Ako vo sne, ktorý ma prednedávnom vystrašil. Pamätám si ho, čo je zvláštne, lebo až do toho rána som si už pri čistení zubov nevedela spomenúť, kde a s kým som v spánku blúdila. Čo ako som si namáhala pamäť – nič. Čierna diera. Tento sen bol však iný.

Kráčala som lesom. Vietor kmásal konáre stromov, krúžil medzi korunami a zúriivo jačal. Pod nohami mi praskali suché vetvičky. Do nozdier mi udieral pach mokrej hlíny zmiešaný s vôňou suchého lístia. Dotýkala som sa stromov, na dlaniach som cítila drsnú kôru. Driapala ma do krvi, ale ne dbala som na to.

„Musím ho zachrániť, musím ho zachrániť,“ mumlala som si popod nos a predlžovala som krok. Lenže koho mám zachrániť, to mi sen neprezradil. Pred očami som mala iba rozmazanú šmuhu. Pokúšala som sa zaostriť, ale márne.

Zvonenie sa ozvalo znova a o poznanie dlhšie. Ešte si to môžem rozmyslieť. Nemusím otvoriť, premýšľala som horúčkovito. Možno sa večer Tibor vráti, vysvetlí mi, kde bol. Možno nie je s blondávuou husou, možno iba niekam odišiel... Skúška trpezlivosti sa skončí happy endom. Príde s našuchorenou kyticou a so šampanským pod pazuchou. Mocne ma stisne v náručí, zahrne bozkami...